

طب قانونی

(۱۰)

فصل سوم - گاز و بخار

الف - گاز - در این مبحث از آسید کربنیک و اکسید دوکربن و گاز روشانی گفتگو خواهیم کرد

۱ - آسید کربنیک - سمومیت بالین گاز تقریباً همیشه حادثه است (در کارگران آهک پزی و تعمیر کاران و آجوسازان رخ میدهد) هوانی که ازین گاز پنج در هزار دارا باشد موجب مردود میگردد میزان دهدره زار آن اشکال در تنفس میآورد و صدر هزارش خفه کننده است .

علامت - بداآ در صورت قرمزی و در چشم ان بر جستگی پیدا شده و یک احتیاج شدیدی در تسريع حرکات تنفس و عده ضربان نبض بالا میرود ولی دبدم از قوه شاسته شده بعد بیحسی و بیهوشی رخ میدهد و اگر یک معالجه مناسبی بکار برده نشود مرگ سرعت ظهور میکند.

علاج - باید فوراً از تنفس مصنوعی و استنشاق اکسیژن مدد جست.

۲ - اکسید دوکربن - این سمومیت عموماً یکنون خودکشی است - بعضی اوقات حادثه است و بندرت بدینوسیله آدم کشی صورت میگیرد - معاذالک وجود یک متخصص اغلب خیروز میشود - تحریبتاً مسلم گردیده که وقتی هوا $\frac{1}{3}$ آن اکسید دوکربن باشد در ۳۷ دقیقه مرگ دست میدهد و بمیزان $\frac{1}{6}$ دریست و سه دقیقه و بمیزان $\frac{1}{8}$ در ۷ دقیقه

علامت - دردسر و فشردگی بشقیقه ها و دوارسر وطنین گوش توارم با تهوع و قی و پلش قلب از علائم مسلم است بعد تحلیل عضلات و اغماء و برک بواسطه غش

جرایحات - علامت شناسائی مرض در امتحان خونست - رنگ خون قرمز تند است زیرا که اکسید دوکربن با هموکلوبین تشکیل یک اکسی کربنات دموکلوبین میدهد و یا قرمز تند است که در وی جلد و روی مخاط هاضمه یافت میشود و رنگ قرمز شنجرنی که در بریدن (قطع) ریه محقق میگردد

اکسید دوکربن در حالیکه با هموکلوبین ترکیب یافته بواسطه اکسیژن تغییر وضعیت نمیابد - گلول خون دیگر نمیتواند انساجر اکسید کند مرگ نتیجه آن میگردد -

طب قانونی

حرارت بدن مدتی محفوظ میماند - مختن نعش کم دوام است و عقوبت جناه هم دیر ظاهر میگردد

علاج - بازکردن تکمه های لباس و یا ازقن در آوردن آن و سحرک قی شدن و در همان آن نفس مصنوعی دادن و تنفس اکسیژن و مالش روی بدن و برق دادن به دنرا میتوان علاج دانست

۲ - گاز چراغ این نوع مسمومیتها حادثه هستند - یک اختلاط هوا و گاز روشنائی به نسبت ه در حد آثار سی ایجاد میکند - این گاز بضرر میابد سیستم مکر بواسطه اکسید دوکربن که شامل علائم و جراحات است و علاج همانست که در بحث گفته شد ذکر شد

ب - **مایعات الکلی و الکل دار** - الکل - صورت مزمن - تحصیل مسمومیت مزمن با الکل داخل در مباحث امراض درونی میگردد در اینجا فقط از مسمومیت حاد آن صحبت میداریم

صورت حاد - الکل ماده آلیه است قابل اینکه ترکیبیش با اسید تشکیل اتردهد آنهایی که موجب مسمومیت میگردند الکلهای اتیلیک اند Alcool éthylique (از قبیل ماء العیات و شراب) والکل متیلیک Alcool méthylique والکل امیلیک Alcool émiliique که از تغییر ناشایه چفتند بست میابد

مسمومیت - درجه مسمومیت الکل نسبت با شخاص متفاوت است و مقدار کشنده الکل اتیلیک خالص ازه ۹ تا ۱۲۵ گرم است الکل متیلیک خالص سمیتمن کمتر از الکل اتیلیک است - الکل امیلیک از آندو سیی تر است ۲۰ تا ۲۵ گرم آن به نیم لیتر شراب که افزوده گردد کافی است که موجب صداع و اختلال هاضمه گردد

علامت - علامت مسمومیت الکل حالتی است که درست رخ میدهد شخص مسموم بعد در یک حالت اضطراب میافتد یک پیحسی مطلق و اغماء و درتحت اثر برودت علائم مستی بسرعت میبراند مرگ میتواند بسیار زود درتحت اثر سرما در همانزمانی که از اثر الکل پیدا میشود پس ازیکمانی ازیک تا ۲۴ ساعت رخ دهد

جرایح در تشریع نفس احتقان شدیدی در ریه مشاهده میگردد که باعث سکته ریوی گردیده کبد و دماغ نیز محتقن اند و در بسیاری از مواقع نزف الدمهای اغشیه مغزی دیده شده - بندرت اتفاق میافتد که معده الکل نگاه دارد زیرا جذب الکل عموماً بسیار سریع واقع میشود - محاط معده قرمز و از خون سرخ شده و گاهی هم خونرددگی نشان میدهد

الکل میتواند طبیعتاً در بعضی قسمتهای انساج یافت شود - تجربتاً خون را واحد مقیاس دانسته :

خون ۱/۰۰ / دماغ ۱/۳۱ / کبد ۱/۴۸ و آثارکمی در انساج عضلاتی و غیره

طب قانونی

علاج - باید سبب قی گردید (از قبل تحریک مخاط و یاخوردن آبرگم) و همچنین سکی کربنات دامونیاک *Sésquicarbonate d'ammoniaque* واسید آمیتیک استعمال نمود وقتی مستی بحال اغماء میرسد باید با تلمبه معده را شست و برای رفع سرما باید با پارچهای گرم مالشهائی گرم بدن داد

اتر (Ether) مسمومیت اتر خیلی نادر است گاهی نتیجه خودکشی و بیشراوات نتیجه استنشاق طولانی است - بعقیده مر گان Morgan در ۴۰۴ دفعه بیحسی و بیهوشی از اتر پیکار سرک رخ داده

علاج - عبارت است از دور داشتن سریض از بخار اتر و برقرار داشتن عمل طبیعی و دوران دم

در تشریع نعش مشکل است که بیزان اتر را در بدن تعیین کنیم - در دماغ از آن زیاد موجود است

کلرفرم - اختلال مسمومیت با کلرفرم سبیش استنشاق متند و بد اداره کردن آن شده است (بعقیده مر گان پیک مور مرک در ۲۸۷۸ سرتبه بیهوش کردن اتفاق افتاده) استخان در سک ثابت کرده که این حیوان در هوای دارای ۱۰۰ دخان کلرفرم ناگهان بیمیرد همه کس بر این عقیده است که وقتی بدن دارای ۰/۲ تا ۳ گرم کلرفرم باشد بسرعت مرک میابد - وقتی کلرفرم از راه هاضمه داخل بدن گردد مقدار سی آن متفاوت است دیده شده که مرک رخ میدهد پس از خوردن گرم از این مایع در صورتیکه بسا اشخاص که ۶۰ تا ۱۲۰ گرم خورده اند معالجه شده اند

علامت - از هر راهی که کلرفرم داخل بدن گردد علامت بکسانند - از قبل مستی و تعریک شدید فقدان هوش و قوه سامعه خواب - مستی و ضعف عضلات - بیحسی کامل بکلی - کندی دوران دم و تنفس و سردی بدن و برک بسبب غش و خنگی

جز احاث - اولاً دماغ - کم خونی بسیار محسوس دماغ - وقتی مرک بواسطه غش دست میدهد رطوبت بطنها دماغ کم اند بر عکس احتقان شدید است اگر مرک بواسطه خفقات حاصل شده باشد

ثانیاً ریهها - ریهها پرازخون و دارای لکه های متفرقه خونردمگی هستند - پس از بریدن شان خون سیاهی ترشح میکند که دارای لخته های سکته آور نه میباشند

ثالثاً - قلب - قلب نرم است و در بطن چند لخته خون یافت میشود رابعاً - شکم سده محتوی ترشحات مخاطی و گاز است - کبد تیره رنگ و پراز خون و کلیه ها و طحال نیز پرخون اند خامساً خون داری کلرفرم نیست

علاج - وقتی کلرفرم خورده شده باید موجبات استفراغ را فراهم نمود و وقتی مسمومیت در نتیجه استنشاق است استعمال بخار کلرفرم را باید قطع کرد و زبانزا بپرون

طب قانونی

کشید و تنفس مصنوعی داد با کشش منظم بخارج و برای تعریک دوران دم باید روی تمام بدن مالش داد و در هنگام ضرورت استعمال الکتریک نمود بدینظریق (پل مشتب در معده و پل منفی در دهان)

فصل چهارم - ترکیبات آلیه

اسید فینیک علامت - مسمومیت با این دو ایا حادثه ایست (بیشتر اوقات) یا

نتیجه خودکشی مقدار سی آن از ه تا ۲۷ گرم است

علامت - اولاً صورت حاد قوی - بدلو شعاع مسموم احساس یک درد سوزنده در دهان و حلق و مری و معده میکند بعد در یک حالت غش میافتد که بواسطه تشنجات بصران میابد - بعد عضلات از کار میافتد - نبض ضعیف و غیر منظم و تنفس باخrophor و درجه پست حرارت مردمک چشم تنگ کردیده و مرگ بهس از دو ساعت دست میدهد

ثانیاً صورت حاد ضعیف علامت اولیه همانهایی هستند که در صورت مابقی ذکر کرد بهم البته سبکتر باشانه درد در بالای معده و تهوع و قی و اسهال و بائی شکل ثابت اند بلطف صورت چین بیدآکرده و رنگش سربی شده - ادرار محتوی البومن (ماده سفیده تخم مرغ) گردیده و مرگ بعلت خنگی و یا بهجهه ضمایی از قبیل گلودرد و ذات الریه رخ میدهد

ثالثاً - صورت مزمن - این صورت پس از بانسما ممتد اسید فینیک مشاهده میگردد علامت - ورم معده ای و پهلوی همراه با اختلال اعصاب از قبیل پریشانی هواس و درسر و ضفت اعصاب - ادرار یک رنگ تیره مخصوص نشان میدهد

جرحات - بخاطر دهان و حلق و مری خشکند و سفیدرنگ - بخاطر معده لکه های سفیدی نشان میدهد و گاهی هم قرحة های حقیقی ریه متورم اند و دارای لخته ها و نشر خون - قلب مزمن و پژمرده و پراز لخته های سیاه خون میباشد و نسوج چسبنده دماغ محتقن اند کبد و مخصوصاً کلیه ها دچار استحاله چربی هستند

علاج - باید باعث قی گردید و معده را شست و شو داد بعنوان پاد زهر هوسمان

Houssman سوکرات دوشو تجویز میکند

الکالوئیک (قلیادار یا شبه قلیا) باین اسم ترکیبات آلیه را مینامند که در آبیزش با اسید ها میتوانند مستقیماً تشكیل املاح بدنه بدون نم پس دادن مگر در مواییکه اجسام عامله آبدار باشند - اینها اجسامی هستند غالباً پررنگ و بی بو باستثنای کوئیسین Nicotine و عصاره شوکران Cigue و نیکوتین Conicinc

استعمال این ادویه بمقدار کم نی قدر و قیمت است و بمقدار زیاد از زهرهای بسیار قوی محسوب میگردد

این طبقه زهرها عبارتند از الکالوئیدهای تریاک استرکنین و اطرپین و نیکوتین و دیزیطال و دیزیطالین و آکونیت و آکوتین الکالوئید تریاک - (در شرح مسمومیت ارسیک از آن اظهار شده) اغلب دفعات مسمومیت با تریاک نتیجه خودکشی است - این

طب قانونی

عمل یا چمکه جوشانده سرخشخاش صورت میگیرد یا بوسیله عصاره تریاک یا لدام و یا خود تریاک

در مملکت ایران بیشتر تریاک استعمال میشود چون در دسترس عامه میباشد عموماً میتوان آثار مرفن و تریاکرا تا چند هفته درجس مسموم بافت مخصوصاً در کبد و اگر زود شستشو صورت گیرد عین لدام با بوی زعفرانیش مشاهده میگردد

بندراتالکالوئیدها خالص استعمال میشوند - مقدار سی و کشنه تریاک مختلف است از یک تا دو گرم دیده شده که پس از خوردن دو دیگرم خطرات بسیار شدید رخ خواهدداد - ده گرم لدام تجویز شده از راه امعاء مستقیم باعث مرگ میگردد

از راه معده سی تا چهل گرم آن نتیجه را میدهد - ادویه تریاکی فعالیت و مدت زیادی در اطفال دارند - الکالوئیدها خلیل سی هستند علامت - تهوع فراوان و کمی قی و تنگی نیز چشم و دردرس در قسم پیشانی و یک عطش شدید با خستگی حلق از عالم مسلمه میباشدند - ادرار خیلی کم است بعد لرز و هذیان ملایم با حرفحهای زیر لبی - اغمای کامل بایی حسی و فلج کامل و بظوه دوران دم و بند امده نفس پشت هم پیدا میشوند و مرگ ب بواسطه خفقان دست میدهد

جراحات - جراحات عادی خفقان در این نوع سمومیت مشاهده میشود

علاج - اگر زهر خورده شده باشد باید هرقدر ممکن است زودتر معده را خالی کرد (می یا تلمبه معده شونی) حتی اگر خوردن زهر هر چند ساعت گذشته باشد زیرا تریاک مدتی در معده میماند - بعد یک محلول از اسیدتائیک یا موادی که دارای تانن است (قهوة و چای و غیره) تجویز میگردد و نیز تزویق زیر جلدی یک میلی گرمی اترپین Atropine استعمال گردیده ولی نتایج حاصله از این دوای اخیر مختلف است یا نتیجه مطلوبه در علاج میدهد یا بالعکس اثر سمیت را قوت میدهد.

استرکنین - مقدار این دوا برای یکنفر رشید ۴ تا ۸ سانطی گرم و در اطفال ۷ تا ۸ میلی گرم است خوردن ۴ تا ۱ گرم نوامیک در دو ساعت فاصله باعث برگ میگردد اعلامت - در انتهای ده تا سی دقیقه پس از خوردن این زهر شخص بک ناراحتی و تشویش خاطر و انقلاب و اضطرابی میکند بعد هنگام تشنج میرسد - در آن هنگام اغلب مریض دراز کشیده نمیتواند حرکت کند - عضلات محل مورمور و دچار دردهای تشنجی هستند - نقط و کلام غیر مرتبت است.

کمترین اضطراب و یا صدا باعث یک حمله جدید میگردد - سر بعقب میافتد دست و پادر لرزش سخت - فکها بهم فشرده میشوند و دندانها صدای غرچه میکند صورت

۱ - سمومیت با استرکنین در ایران بسیار میافتد - در مدت ۷ سال هشت مورد سمومیت با استرکنین معاشه کرده آنهم درسالیکه سرتیپ درگاهی محمدباقر گلهایگانی را بکشتن چندین نفر با استرکنین متهم کرده و محاکمه شد پرتفیل وقال شد و عاقبت تبره گردید و درج راند باعث آن شدکه مردم استرکنین را زهر شاخته و بکار برداشتند .

درحال اضطراب است و تنفس مشکل - پس از این علائم یک راهتی دست داده و مجددآ حمله و علائم گذشته شدیدتر بروز میکند - درجه همراحت خیلی بالا میرود و میتواند به ۴ برسد شخص سهوم بخود میپرورد بشکل یک کمانی با گردی تھانی و از روی زمین پارختخواب بلند میشود - تشنج عضلات صورت مانع حرف زدن هستند و نعطوهای درد آور جزو علائم مسلمه هستند - ادار و مدفع بلا اختیار بیرون میریزند - ضربان قلب متباوب گردیده - حس عمومی و هوش از میان میروند - تنفس بسبب انقباض عضلات مینه ناراحت و بند میاید و مرگ پس از حملات متعدد دست میدهد به نسبت میزان زهر خورده شده و سرعت جذب و سرعت تأثیر شخص وسن او.

جراحات - منظره نعش - سختی نعش خیلی سریع دست میدهد - گاهی هم قبل از آنکه نعش کاملاً سرد شده و مدتی طول کشید (بعقیده Taylor Taylor تا دو ماه بعد از مرگ) در بعض مواقع لکه های بفتش رنگ درجله و یا خونمرد گیها بیدا میشوند جراحات تشریعی - دفاع و خشاء محیطش پرخونند - همچنین نزف الدمهای منثر - یاتر شح خون بین ام الرقيق و غشاء سر و روی محیط دماغ یک نرمی معینی در نخاع دیده میشود که کانون نزف الدمهای میباشد - مخصوصاً در کثار ناجیه قطعی با میکروسکوب هیچ جر احات قابل مشاهده اثبات نمیشود.

تمام اعضای جهاز هاضمه و تنفس مختنق اند و کانونهای سکته ظاهر میسازند عموماً غشاء جنب غیرمتغیر است ولی گاهی نزف الدمهای سخت غشائی دیده میشوند.

علاج - بدوآ باید سعده را از زهری که محتوی بوده خالی نموده بکمک ادویه متفی یا بهتر با تلمبه معده شوئی سگر آنکه علامت تشنجی ظهور کرده باشد بعنوان پاد زهر اسید تانیک که با استرکشین یک ترکیبی غیر محلول در آب میسازد استعمال میکند ولی در عصیر بعدی حل میگردد پس باید زهر و ترکیباتش را هر قدر زودتر ممکن شود از معده بیرون ریخت - بوشاردا Bouchardat - ده تا ۲۰ قطره طنبله تجویز کرده - برای دفاع از تشنج و حوادث آتروپین Atropine و هوسیاسین Hyoscamine و آکونینین Aconitine و کورارین Curarine نتایج متفاوت ازانز کسیون الکل ۹۰ درزیز جلد پست آورده.

اطر و پین - Atropine ممکن است پس از خوردن بیوه بلاذرن و یا عصاره بلاذرن بمقدار یک یا دو گرم و یا خود اطرپین بمقدار ۷ تا ۱۰ مانتنی گرم رخ دهد - و یا بمقدار ه میلی گرم ترزیق زبر چلی.

علامت - اولاً هنگام تحریک - خشکی دهان و تهوع و قی دراین هنگام وجود دارد توام با ضربان درهم ویرهم قلب - ناخوش مضطرب است و بزودی گرفتار هذیان شدید و فریاد های مجنونانه و اضطراب عضلات غیر منظم و تشنجات شبکه کزار.

ثانیاً هنگام سستی و ضعف - بسبب فلنج اعصاب عروق یک قرمزی مخلی درجلد و در گلو مشاهده میگردد و نیز تحلیل کامل بدن و بیحسی و اغماء و مرگ علامتی که در مسمومیت با بلاذرن از تمام علائم بیشتر و پیشتر ظاهر میگردد اتساع نی نی چشم و فلنج قوه اکومولاسیون Accumulation است .

طب قانونی

حر احات - قرمزی زیاد در مخاط هاضمه یافته میگردد - اگر مسمومیت را خوردن بیوه بلدن باعث شده این بیوه های نی هسته شبیه بگلاس مخصوصاً با جبهه های کلیوی شکل آنها که بعده زیادی دیده میشوند شناخته میگرددند ریه ها و دماغ و اغشیه دماغی و شبکیه محتقن اند.

علاج - باید بتوسط مقنی و تلمیه معدمشوئی زهر را پیرون آورد بعد طنن و ذغال حیوانی و بد تجویز نمود و همچین جوهر فودو کالابار Fève de Calabar که خاصیتش انقباض نی نی چشم است و تیز مرقین و اسید سیانیدریک وغیره استعمال میشوند - هیو سیامین Hyocyamine و داتورین Daturine که عصاره بذرالبنج سیاه و سفید و عصاره داتورا استیرا امونیوم عملی شبیه به اطرپین دارد.

نیکوتین - مسمومیت آن پس از خوردن تباکو و یا نیکوتین رخ میدهد - مقدار نیکوتین مختلف است بر حسب نشاءه توتون و طرز ساختن آن و طریقه استعمال آن توتونهای کشیدنی و افیه خیلی کم نیکوتین دارند) توتون کشیدنی ه در ۱۰۰ و توتون افیه ۴/۷ درصد وسیگارهای برگی ۲ درصد).

(خوردن ۴ ساعتی گرم گرد توتون باعث قی میشود و ۲ گرم آن کافی است که باعث مرگ شود - نیکوتین یک زهر بینهایت قوی است ۸ تا ۱۶ ساعتی گرم آن کفایت میکند که یک آدم رشید را بکشد.

علامت - اولاً مسمومیت بتوسط نیکوتین - زیادی ترشح آب دهان و بهم خوردن چشمها و تهوع و داد و فرباد و تعریک و تسریع نیض بروز میکند - بعد شخص سموم درحال بی قوه گی و سستی سیاقند - حرکات تفسی و ضربان قلب کند میشوند - پس از چند ثانیه یا چند دقیقه مرگ بصورت اغمادست میدهد بهمانسرعتی که پس از خوردن اسید سیانیدریک رخ میداد ثانیاً مسمومیت با توتون - تشخیص مسموم یکحرارتی شدید دربالای شکم (قم معده) حس میکند - بعض سخت است نی نی چشم منقبض و تنفس بسیار سریع است - قی و اسهال و دوار سر وضعیت زیاد و پریده گی رنگ صورت و عرق برد نیز آشکار میشود شخص مبتلا در یک جاالت بهت عمیق میاند و از اینحال خارج نمیشود مگر و قیکه فرباد میکند و دوچار تشنجی کراز مانند میگردد بعد تشنج تخفیف مییابد و نی نی چشم متسع میگردد - تنفس نف高尚 میابد - بعض ضعیف و کم ضربان میگردد و مرگ بوسیله غش یا خفغان در مدتی از ۲ تا ۴ ساعت دست میدهد .

حر احات - نعش سختی شدیدی پیدا میکند - دهان و حلق و مری و معده مثل جسم چوهر خورده قرمزنده - ریه ها دارای لکه های کبود رنگ و سخت اند - شرائین و اورده و قلب راست پر هستند از خون سیاه بالعکس نسج عضلات بسیار رنگ پریده است دماغ محتقن و عقوفت دیر دست میدهد .

علاج - در موقع بسیار شدید هیچ مسکن و مخففی نیست - در موقع خفیف باید معده را بوسیله مقنی و تلمیه معده شوئی خالی نمود بعد نوشیدنیهای محتوى قهوه و چای و بوست بلوط و کنیکنا تجویز میشود - مدرات نیز مساعدند برای خروج زهر

طب فالولی

شوگران Cigüie و جوهر آن کونیسین Conicine - در عهد قدیم مسمومیت باشوکران فراوان بوده از قبل مرگ سقراط Socrate و فوسیون Phocion ولی امروز نادر است مگر بر حسب حداده - برگ و ساقه شوکران در هر صد گرم یک دسی گرم تا سه سانتی گرم کونیسین دارند میوه های نازه آن در هر صد گرم یک گرم کونیسین دارند ده تا پانزده سانتی گرم کافی است که شخص رشید پرا پکشد.

علاوه . بدوا خیره گی و کجی و تیره گی عقل و صداع شدید بروز میکند - مریض تلو تلو میخورد - پاهایش درمیرونده و یک اضطراب محیط قلبی غالباً حاصل گردیده و قی تقریباً مسلم است - رنگ صورت پریده و نگاه ثابت و نی نی های چشم متسع آند دست و پا گرفتار حرکات تشنجی ناخوش در حالت بهت بزمین میافتد - از آن حالت خارج نمیشود مگر برای گفتن هذیانهای شدید و تشنجات صرعی شکل تنفس خرخور دار و جلد کبود است و مرگ ؟ تا ۶ ساعت بعداز خوردن زهر رخ میدهد.

جرایحات . عفونت سریع است - سطح جلد کبود و مستور از انتشارات خون - تقریباً تمام اعضاء محتقن آند (اغشیه دماغی و دماغ و ریه ها و طحال) خون سیاه است و در روی تمام اعضاء لکه ها، خونمردگی نشانمیدهد.

علاج - باید هر قدر ممکن است زود زهر را بواسیله مقی و یا تلمبه خارج کرد و نوشیدنهای طن دام تجویز نمود - در موقع علائم خفتان باید تنفس مصنوعی داد - ترپالک که بعنوان ترباق تجویز میکردید بمنظیر میاید که برخلاف آثار سمیت را شدید تر میکند دیزی طفال و دیزی طالپین (۱) مسمومیت بواسطه دیزی طفال متواترند - مقدار کشنده آن مختلف است - گردبرگ دیزی طفال Digicale از ۲ گرم بالا کشنده است - عصاره بقدارمه گرم وطنطور بمقداره تا ۲ گرم - دیزی طفال بمقدار ۳ میلی گرم علامت مسمومیت نشانداده و بمقدار ۱۵ میلی گرم بوضع بدی کشنده است.

علاوه . در زمان کمی پس از خوردن آن شخص دردهای شدیدی در معده حس میکند همراه باقی و قولنجهای روده و اسهال و در همانزمان یک طعم تلخی دردهان و یک عطش فراوان - ادرار گرم و قرمز است - سستی و کوفتگی کامل است - دوران دم ضعیف نیض باریک و غیر منظم و متناوب است - سردرد و کمر درد نیز هم است - نی نی چشم متسع است - دست و پaha سرد هستند قلب در حالت انبساط میایستد و مرگ با بروز خش رخ میدهد

جرایحات . در روی مخاط جهاز هاضمه قرمزهای ضعیفی ثابت است - خون سیاه و در قلب نیم بسته است - بطنها قلبی منقبض مانده با یک ضعف وسیتی در حدود تیغه بین بطنی - دهليزها متسعند و برجسته در بالای بطنها

اکونی و اکونیطن . مسمومیتهاي بواسطه اکونیت يا اکونتین اغلب نتیجه حوادث آند

علامت . بدوا حرارتی در معده توام با تهوع و قی زیاد حس کرده میشود

طب فالولی

سوزش‌های خفیقی در طول دست و پا ممتد است و حس جلدی نقصان میابد و عده ضربان بین تقریباً 60 دفعه میرسد - عله حرکات تنفسی نقصان میابد اغلب سردرد میگیرد درجه حرارت پایین می‌اید صورت پریده رنگ و انکنده است - کف ازدهان جاری است اهنک صدا پائین می‌آید بعد فلنج حاصل میشود میبسب حس کامل قوام باهندیان است حدقة اتساع میابد - بین بزحمت محسوس میگردد - درجه حرارت بیشتر پائین می‌اید - مرگ بواسطه غش یا بواسطه خفغان رخ میدهد

جراحات - باد و ورم کردن شکم خیلی محسوس است - صورت باد کرده است دست و پا سیاه شده‌اند - یکورم معدی شدید دیده میشود - ریه‌ها محتقن و از خون سیاه خفه اند - دماغ و اشیه دماغی محتقن و ترشح آبی در دماغ و غشاء قلب و صفاق مشاهده میشود

علاج - باید قبل از معده را از زهرتهی نمود بکمک مقتی‌ها و معده شوئی و مالش تمام بدن و استعمال ید و پدوار دو به طاسیم یدوره

مواد سمی حیوانی

کاتناریدین - مسمومیت پس از خوردن گرد ذرازیخ خیلی زیاد است - مقدار سی آن از 2 تا 8 گرم است و جوهر ذرازیخ (کاتناریدین) خیلی سیعی تر است - پنهان سانطی گرم آن کفاایت میکند برای کشتن یکنفر

علامت - شدت علامت بسته بقداری است که خورده شده - حس سوختگی دردهان و حلق ومری با انتقالهای سطوحی مشاهده میشود عطش شدید است - درد فم معده زیاد - بعد قولنج و مدفعه خونی همراه با پیچ و درد معاء مستقیم پیدا میشوند صورت مضطرب و کبودار است - چشمها گود افتاده‌اند - نوژه‌های دردناک و ورم مجرای بول مشاهده میشوند - دفع بول قدره قطره و مشکل میشود بعداً انقباضهای نسجی حلق آشکار میگردد که مانع غذا خوردن ناخوش میشوند - دوران دم بطی میشود - حرکات تنفس سریع کردیده عمل تنفس بستگی و تنگی افتاده در زمان نا معین مرگ رخ میدهد

جراحات - ورم شدید معدی و سعوی و احتقان سبکی در ریه‌ها و دماغ مشاهده میگردد - خون دارای رنگ طبیعی است - و ریدها تقریباً همیشه محتقن اند و اگر مرگ سریع رخ ندهد ورم کلیه شدیدی نیز پیدا میشود.

علاج - اگر قی طبیعی دیر بکند باید بوسیله امتیک Emétique و اپیکا Ipéca و با انزکسیون ابومرفین آنرا آورده نوشیدنیهای لعابدار باید تجویز کرد - و استعمال مایعات چرب که مساعدند در جنب ذرازیخ بکلی منعو است.

مسهوهیت غذالی

این طریقه مسمومیت مزمن مخصوصاً شدید است - بجهت آنکه مبتلایان بآن هیچ وسیله تأمین و محافظت خود را ندارند.

طب قانونی

غذاهای مضر الف - چندین قسم قارچ سی هستند که ایجاد قی و اسهال و بائی شکل ویرقان و یا علائم دماغی از قبل هذیان و اغما می‌کنند.

ب - مسمومیت بواسطه گوشت‌های تازه - گوشت‌های حیوانی مبتلا با مراض عفونی از قبل ورم و ریدناف گوالله و ورم ریه و ورم روده و معده - با گوشت حیوانات دم مرگ (شکار ناتوان از تاخت و تاز) میتواند باعث خطراتی از قبل تب تیفوئید بسبب نمو پتوماین *Ptomaune* گردد.

ج - مسمومیت بوسیله کسر و های غذائی - لحیم طرف بختی کسر و نباید بیش از ۵٪ سرب و $\frac{۱}{۱۰۰}$ آهک داشته باشد.

مسمومیت بواسطه گوشت‌های مانده در قوطیها بوسیله قی و اسهال و دفع خون و چرت و درد عضلات و انتباشان و خشکی لانق و انقلاب نیش و کبود شدن ناخنها وضعف نیش و سستی بدن بروز می‌کنند - حوادث بندرت کشته از ۶ تا ۰ ساعت بعد از غذا شروع می‌شوند باعث گوشت‌های نگهدارشده از قوطیها می‌باشند که پادارای رشد و نومویکروبها هستند یا زهرشان است که بآن گوشتها میریزند قبل از استریلیزه شدن میکروبهای میشوند ولی زهری که بآن غذاها داده‌اند باقی میماند.

غذاهای تقلبی - تغییر عمدی یک غذائی از نقطه نظر بردن یک نفع جراحی که مستعمله مضر باشد یانه - مواردی که حالا استعمال می‌شوند مخصوصاً ضد عفونیهای هستند که برای منع نمو میکروبی عفونی بکار برده می‌شوند

عمده ضد عفونیهای که بکار برده می‌شوند عبارتند از اسید سالیک *Acide salicylique* و سالیسلات دوسود *Salicylate de soude* و ساکارین *Saccharine* و آسید بوریک *Acide borique* و بوراکس *Borax* و آسید سولفور *Acide sulfureux* و سولفیت *Bisulfite* و سولفیتها *Sulfites* و فلواورور *Fluorure* و آلدید فورمیک *Aldelydeformigue* تمام این مواد بقدر شربت سی استعمال نشده‌اند ولی از اثرهم نیتفتد اند چون مقادیر جزئی در بدن اشخاصی که وسائل خروجشان از بدن فراهم است موجت مخاطرات شدید می‌شوند